

OT-keskuksen tutkimus ja kehittämistoimintaa suunnittelevan alatyöryhmän kokous

Aika: 29.8.2018 klo 9.15-11.30

Paikka: Pikassos, Åkerlundinkatu 2A, 3. kerros

Osallistujat: Riitta Salunen PSHP/ PETE-yksiköstä, Marjo Mutanen Riihimäen kaupungilta, Anne Saarijärvi SONetBOTNIasta, Harri Jokiranta Etelä-Pohjanmaan maakuntavalmistelusta (Skype-yhteys), Nanna Mieltunen (pj.) Pirkanmaan PIPPURI-hankkeesta/ Pikassoksesta, Seija Junno (siht.) Pikassoksesta

Muistio

1. Kokouksen avaus

Projektikoordinaattori Nanna Mieltunen toivotti kaikki tervetulleiksi. Nanna toimii kokouksen puheenjohtajana ja Seija Junno sihteerinä. Esittäytyttiin lyhyesti. Etelä-Pohjanmaan sote-muutosjohtaja Harri Jokiranta osallistuu Seinäjoelta Skype-yhteyden kautta.

2. Tilannekatsaus OT-valmistelun etenemisestä kesäkauden aikana

Nanna Mieltusen katsauksessa tuli esille, että kevään ja syksyn aikana on edelleen kokoonnuttu kuukausittain valtakunnallisesti, ja OT-keskuksen ydin ja rakenne alkaa hahmottua, joskin alueiden välillä on myös eroja, ja epäselviä asioita, kuten esim. rahoitus, on myös. Valtakunnallinen OT-työryhmä kokoontui elokuussa, jonka terveisinä tehdään yhteinen valtakunnallinen OT-loppuraportti sekä yhteistyöalueittain alueelliset raportit eli yhteistyöalueiden OT-perustamissuunnitelmat. Alueille jaetaan vastuuta osioittain myös valtakunnallisen raportin kirjoittamisesta. Muistion liitemateriaaleista löytyy kansallisen raportin runkoluonnos sekä alustavaa työnjakoa.

Nanna on esitellyt keväällä meidän yhteistyöalueasioiden työryhmälle OT-asiakokonaisuutta ja OT-näkökulmasta yhteistyöalueen sopimuksessa sovittavista asioista. OT-sisällöt ovat jo osaltaan edenneet yhteistyöalue-työryhmän tämän vaiheen loppuraporttiin. Raportti löytyy <http://www.pirkanmaa.fi/wp-content/uploads/Loppuraportti-30.6.2018-4.pdf> . Yhteistyöalueen valmistelutyö jatkuu syksyn edetessä.

Keskustelussa todettiin, että

- STM on tähän mennessä ohjannut valitettavan vähän maakuntien ja yhteistyöalueiden TKI-rakenteiden suunnittelua sekä yleisesti, että myös OT-näkökulmasta.
- Huomenna aloittaa kansallinen TKI-O ohjausryhmä, Harri Jokiranta on siinä jäsenenä. Toivottavasti siinä päästään kiinni kansallisen ohjaukseen rakentamiseen myös TKIn osalta. Resursointi tulee turvata jatkossa myös vahvemmin sosiaalialan TKI-resursointiin. Tietotuotannon vahvistumista kauttaaltaan odotetaan myös.

Nanna kertoi edelleen, että valtakunnallisen sosiaalijohdon verkoston (OTSO) 1. vaiheen kyselyn tulokset on analysoitu ja esitteli lyhyesti alustavaa tulosityhteenvedoa, diamateriaali lähetetään muistion liitteenä. Uutena asiakasryhmänä tuloksista on noussut esille ”Tunnistetaan ylisukupolisesti asioivat, niin sanotut suuren huolen asiakkaat omaksi OT-ryhmäkseen ja kutsutaan tätä ryhmää VIP-asiakkaiksi. Kehitetään systeeminen toimintamalli yhteisen oppimisprosessin kautta, joka huomioi tämän erityisryhmän tarpeet.”

Tulosityhteenvedon virittämänä käydyssä keskustelussa pohdittiin:

- On erityisen tärkeää huomioida em. VIP-asiakkaiden kohdalla muutkin elämänalueet ja palvelutarpeet kuin sote. Miten tutkimustoimintaan ja tietotuotantoon saadaan kytkettyä tämä VIP-asiakkuuksiin ja palveluiden vaikuttavuuteen liittyvä tematiikka.
 - OT tutkimus- ja kehittämistoiminnan keskittäminen valtakunnallisesti yhteen erityiseen spesiaaliosaamisen yksikköön vs. toisena linjana oleva jokaisen yhteistyöalueen TKI-toiminnot palvelemissa oman alueen toimijoita, yhteisten palveluiden kehittämisen pohjan rakentaminen? Tässä on tärkeää myös oma yhteistyöalueen edunvalvonnan näkökulma.
 - Maakunnallinen TKI – Yhteistyöalueen TKI ja OT osana sitä. -> On oltava riittävän vahva TKI-yksikkö jokaisessa maakunnassa omine resursseineen, myös lapsiperhepalveluiden kehittämisen kokonaiskoordinaatio tulee olla jokaisen maakunnan tasolla. OT on yksi keskeinen asia koordinoitavaksi yhteistyöalueen ylimaakunnallisessa yhteistyössä.
 - On hämmentävää, että yhteistyöalueilta kirjoitetaan osioita kansallisesta raportista - jos ja kun ei ole vielä yhteisiä kansallisia linjoja sovittuna. Vähintäänkin minimikriteerit ohjannevat kaikkia yhteistyöalueita sitten jatkotyössä.
 - Miten tämä kaikki liittyy Tampere3 ja Kehys-hankkeisiin? Riitta Salunen kertoi, että pääfokus niissä hankevalmisteluissa on perustason palveluissa, koko väestön ja ennemmin aikuisikäisten kanssa. Kyseiset valmistelut eivät ulotu kauttaaltaan yhteistyöalueen maakuntiin.
- ➔ Tämän työryhmän tulee nyt ennen muuta suunnitella oman yhteistyöalueen TKI-rakennetta. Nanna ammentaa sitten tämän alueen ”eväät” kansallisen suunnitelman valmisteluun.

3. Yhteistyöalueen OT/ TKI-rakenteen alustavaa suunnittelua ja keskustelua

- Keskustelun peilinä käytettiin kevään kokouksissa käytyä keskustelua ja aiempien diaesitysten hahmottelua eri toimijoiden näkökulmista siitä, ’Millaista OT-keskuksen tutkimus- ja kehittämistoiminta voisi olla vuonna 2020?’. Nanna hyödyntää Tampere yhteistyöalueen OT-perustamissuunnitelman ensimmäisissä luonnosteluissa myös ko. materiaalia.
- Todettiin, ett yhteistyöalueen eri maakunnissa on tehty vaihtelevasti tähän mennessä yleisesti suunnittelua maakuntien TKKI-rakenteista. Todettiin, että myös tuottajan ja järjestäjän puolten TKKI- O ymmärrys on vielä aika jäsentymätöntä. Molemmilla puolilla tarvitaan TKI-toimintoja. Mitä se YT-alueen koordinaatorooli on yleisesti suhteessa maakuntien TKKI-toimintoihin?
- Lapsiperhepalveluiden kokonaisuudessa on jäsennettävä jo edellisessä kohdassa esillä ollut kokonaisuus: Maakunnallinen TKI – Yhteistyöalueen TKI ja OT osana sitä. -> On oltava riittävän vahva TKI-yksikkö jokaisessa maakunnassa omine resursseineen, myös lapsiperhepalveluiden kehittämisen kokonaiskoordinaatio (maakunnan sote-palvelut,

kuntien peruspalvelut sivistystoimessa sekä muut, esim. järjestötoimijat) tulee olla jokaisen maakunnan tasolla.

- Sekä maakunnan järjestäjä että tuotantotoiminta tarvitsevat kehittämisen resursointia: järjestäjä TKKI-toimintojen vastuutoimijana kokonaiskoordinaatioon ja tuotanto tutkimuksen ja kehittämisen toimeenpanon koordinaatioon. Yksityisille toimijatahoille tulisi sopimusluonteinen velvoite osallistua myös kehittämiseen. Jos TKKI-koordinaatio olisi vain yhdessä paikassa maakuntakonsernissa, niin se sijoittuisi järjestämislakiluonnosten mukaisesti koko kokonaisuudesta vastaavan järjestäjän puolelle, mistä osa resursseista ulottuisi tuotannon käyttöön.
 - Resursoinnin näkökulmasta peruskoordinoivan OT-resurssin ohien osa OT-resurssista voisi joustavasti tuottaa ja tarjota erikoistumisen mahdollisuuksia, ”virkakierron” tyyppisesti. Tampereen yliopiston käytäntötutkimuksen vahva pohja on tässä perustana esimerkkinä sosiaalitieteiden puolelta. Huomioitava myös monitieteisyys tässä.
- ➔ **Harri Jokirannan sanoin tiivistettynä: TKI-rakenteista suhteessa OT-työhön on jäsennettävissä kaksi ikkuna: toinen ikkuna on palvelutuotantoon liittyvä osaamisen ja tukitoimintoihin liittyvä kokonaisuus – harvinaiset, vaativat ja monimutkaiset asiakkuudet. Toinen ulottuvuus on se, mitä tämä tarkoittaa TKKI-kokonaisuudessa. Nämä linkittyvät kolmeen maakuntaan TKKI-toimintoihin sekä tuotannon palveluiden vaikuttavuuteen.**

4. Jatkotyö OT/ TKI-rakenteen suunnittelemiseksi

Sovittiin, että Nanna lähettää hänen päävastuullaan olevan yhteistyöalueen perustamissuunnitelma-luonnoksen meille kaikille alatyöryhmän jäsenille kommenteille ja täydennettäväksi etenkin TKI-rakenteen työstämisen ja jatkosuunnittelun näkökulmasta. Työn on edettävä ripeästi tulevina viikkoina. Yhteistyöalueen laaja OT-ryhmä kokoontuu seuraavan kerran 6.9.2018.

Sovittiin, että täydennellään edelleen sitä OT-teemojen tutkimuksen ja kehittämisen nykytilan ja tulevaisuuden visioinnin kokonaisuutta eri toimijoiden näkökulmista. Järjestöille on mennyt kysely kaikkiin kolmeen maakuntaan, Seija Junno ja Anne Saarijärvi esittelevät sen tuloksia lokakuun kokouksessa.

Syksyn toinen kokous on sovittu perjantaille 12.10. klo 13-15.30 Pikassoksen Tampereen toimistolle.

5. Kokouksen päätös – kiitos kaikille!